

Vier!

de winter

// BLZ 02 // SEIZOENTJE VOOR...
TYCHO VAN DE KIEM

// BLZ 04 // ONDER VIER OGEN
INTERVIEW MET OUDERS

// BLZ 06 // LEKKER OP LOCATIE
BIJZONDERE PLEKJES

DeSeizoenen

issie&visie

Bijzonder en antroposofisch

DESEIZOENEN BESTAAT UIT WOON- EN WERKGEMEENSCHAPPEN VOOR VOLWASSENEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING, MEERVOUDIGE BEPERKING EN/OF GEDRAGSPROBLEMATIEK.

Onze missie!

In onze woon- en werkgemeenschappen ondersteunen wij het samen-wonen, samen-werken en samen-leven. Op basis van onze antroposofische mensvisie willen wij sociale verbanden scheppen die het welzijn en de ontwikkeling van cliënten en medewerkers bevorderen. Hiertoe behoren medecliënten, medewerkers, familie en vrienden, maatschappelijke omgeving en vrijwilligers. Wij geloven dat elk mens unieke mogelijkheden en talenten heeft, ondanks een verstandelijke of fysieke beperking. De waarden gelijkwaardigheid, dienstbaarheid en tegenwoordigheid van geest dragen wij uit in onze begeleiding en ondersteuning.

Ons bijzondere logo

Het logo van DeSeizoenen is ontworpen door Melroy Bisel en is geïnspireerd op het klaverbladmodel dat Bernard Lievegoed (psychiater, pedagoog, organisatiedeskundige en antroposoof) heeft gepresenteerd in zijn boek *Organisaties in ontwikkeling*, zicht op de toekomst. Wat opvalt aan het logo is dat het transparant is: je kunt er doorheen kijken. Daarnaast zijn er regenboogkleuren in verwerkt. De vier seizoenen komen terug in de punten van de lemniscaten: blauw voor winter, groen voor lente, geel voor de zomer en het rood voor de herfst. DeSeizoenen kiest met haar logo voor de eigenheid én onderlinge verbondenheid van de verschillende locaties. Woon- en werkgemeenschappen die een beschermen- de en voedende kwaliteit hebben en die in een open verbinding staan met de omringende samenleving.

DeSeizoenen

Onze zorg

De opgave die DeSeizoenen zich stelt, is de cliënt aan te moedigen om zijn of haar eigenheid verder te ontwikkelen. DeSeizoenen wil niet alleen verantwoordelijke zorg maar ook goede zorg bieden. Een kernwaarde binnen de zorg en ondersteuning die wij bieden is daarom de kwaliteit van de ontmoeting tussen mensen. Cliënten voelen zich bij ons thuis in een woon- werkgemeenschap. Het dagelijkse samen leven en werken staat voorop en wij willen onze cliënten een rijk leven bieden.

AGENDA

12 t/m 17 maart

25 maart

21 mei

Week van Zorg en Welzijn

Heropening Lunchroom Markant

in Sint Anthonis

Open Dag Bronlaak in Oploo (2^e Pinksterdag)

Seizoentje voor... Tycho

Tycho is 42 jaar en woont al 24 jaar op onze locatie Bronlaak in Oploo. Hij werkt bij de biologisch dynamische tuinderij De Kiem op Bronlaak. Dagelijks brengt hij de verse producten van de tuinderij naar de winkel op Bronlaak. En dat doet hij met trots!

Colofon

Redactie & inhoud:

Marjon Minten

Concept, ontwerp & opmaak:

Studio Spinazie, Venray

Fotografie:

Stefan Koopmans

memoriamfoto.nl (pagina 04)

Riemer Godthelp (pagina 05)

Frank Crien (pagina 07)

Kuppens Fotografie (pagina 09)

Barbara Schutte (pagina 10 & 11)

Oplage

600 stuks

De Corisberg

Hoeve: Corisbergweg 1

6416 HJ Heerlen

Villa Terwinsten: Mariastraat 2

6467 EG Kerkrade

045 - 5412 451

Elivagar

Koppelstraat 19

6088 EM Roggel

0475 - 390 520

Gennep Eindhoven

Gennepweg 169

5644 RS Eindhoven

0485 - 388 900

Bronlaak

Bronlaak

Gemertseweg 36

5841 CE Oploo

0485 - 388 900

Verdandi

De Groote Modderkolk

Vrijenbergweg 24a

7371 AA Loenen (Gld)

Woongemeenschap Helios

Loverendale 10

7207 PG Zutphen

06 5773 5531

Overkempe

Koekoeksweg 100

8121 CS Olst

0570 - 568 600

// DOOR MERLIJN TROUW
ALGEMEEN DIRECTEUR DESEIZOENEN

Voel

Als ik op de verschillende locaties kom, dan gebeurt het regelmatig dat cliënten op mij afkomen, mij aankijken en mij wel herkennen, maar even moeten nadenken wat mijn rol ook alweer is. Meestal heeft dan één van de cliënten het verlossende antwoord. Omdat er toch nog geen volledige zekerheid is, wordt vervolgens vragend uitgeroepen: “U bent toch de baas?”. Of vaker: “U bent toch de baas van Nic, onze locatiemanager? Waag het niet om iets lelijks over hem te zeggen hoor!”. Ik antwoord dan meestal schaapachtig dat ik dat echt niet zou durven.

Ik voel me wat ongemakkelijk bij dat woord ‘baas’. Het begrip past mij niet. Ik probeer medewerkers en managers zo goed mogelijk te ondersteunen in het werk dat zij te doen hebben en ben en voel me verantwoordelijk voor de gehele organisatie en met name de continuïteit en de verdere ontwikkeling daarvan. Dat is echter een veel te abstract antwoord voor cliënten. Laat staan als ik hier nog eens de verankering en verzorging van onze antroposofische identiteit bij zou halen.

Ik heb wel eens geprobeerd om het volgende grapje er in te gooien: “Hondjes hebben een baas, maar mensen niet”. Maar ik merk dat dit niet echt aankomt. Ook al is onze zorgvisie gebaseerd op gelijkwaardigheid tussen mensen; veel cliënten denken toch in termen van wie boven wie staat. En die ‘hogere’ is dan eerder iemand die corrigeert, dan ondersteunt. Voor mij is dat een belangrijk aspect dat we onszelf steeds moeten realiseren: ook al doen wij als zorgorganisatie onze uiterste best om cliënten te ondersteunen en te begeleiden en zijn cliënten hier zeker ook dankbaar voor, hun ervaring is geregeld ook dat medewerkers ‘boven’ hen staan en dat zij gecorrigeerd worden.

Maar, zoals vaker het geval, bood een cliënt mij laatst de oplossing voor mijn ongemakkelijke gevoel. Toen het aan de kerstlunch weer over ‘de baas’ ging, zei deze cliënt: “Maar ik heb een baas die nog boven u staat”. Verbouwereerd keek iedereen hem aan. “Ja, ik ben namelijk in het afgelopen jaar mijn eigen baas geworden”. Kijk, en daar is het ons om te doen! Het wakkerroepen en versterken van het ‘zelfgevoel’ en de eigen initiatiefkracht van cliënten. Dus, als weer de ‘baasvraag’ gesteld wordt, weet ik wat ik te antwoorden heb: “De begeleiders en ik zijn er om jou te helpen steeds meer baas over jezelf te worden.” Maar eens kijken hoe dat voor zowel cliënten als mijzelf gaat uitpakken!

Eigen baas zijn

Bij het leven hoort ook de dood

GESPREK MET OUDERS

// IN ONZE GEMEENSCHAPPEN WONEN, WERKEN EN LEVEN WE SAMEN. BIJ HET LEVEN HOORT OOK DE DOOD. SOMS MOETEN WE HELAAS AFSCHIED NEMEN VAN EEN BEWONER. CHRISTIAN WERD GEBOREN OP 13 JULI 1983 EN OVERLEED OP HOEVE CORISBERG OP 34 JARIGE LEEFTIJD OP 6 NOVEMBER 2017. MAGAZINE VIER SPRAK MET ZIJN OUDERS, DETTIE RITZERVELD EN GÜNTER PLEUSER, OVER HET AFSCHIED VAN CHRISTIAN.

Christian maakte al 17 jaar deel uit van de gemeenschap op Hoeve Corisberg. De eerste 7 jaren daarvan reden zijn ouders vanuit Maastricht op en neer zodat Christian kon gaan werken op Hoeve Corisberg. Daarna verhuisden ze naar Heerlen. Vanaf 2011 woonde Christian ook op de hoeve.

Een groep van ouders, waaronder Dettie en Günter, hebben woon- en werkgemeenschap De Corisberg opgericht. Dettie: "Dat begon met een pipowagen op een hertenkampje in de buurt. Later werd de hoeve in gebruik genomen, werden er woningen gebouwd en sloten we ons aan bij de voorloper van DeSeizoenen, Zonnehuizen."

"Met een kind praten in plaats van over de kinderen heen, aanknopingspunten vinden om met iemand te communiceren, aansluiten bij de denkwereld van de ander. Maar ook kijken naar onze eigen opdracht als ouders van een kind met beperkingen. Vanuit die visie werd De Corisberg opgestart", vertelt Dettie. "Christian kreeg de kans zich te ontwikkelen. En dat deed hij! Christian werkte in de ochtend als kippenboer en in de middag als bakker. Hij ging veel meer praten en zijn gedrag veranderde sterk. Dat ging natuurlijk niet zonder slag of stoot, maar de manier waarop de begeleiders vanuit de antroposofische visie gedragsproblemen aanpakten, werkte voor Christian. Christian stelde mensen op de proef, maar dat kantelde altijd naar genegenheid. Hij had de vaardigheid om mensen aan zich te binden."

Christian

INTERVIEW

Het leven

Günter vertelt over de eerste jaren van Christian: “De eerste 2 jaar van zijn leven heeft Christian het niet gemakkelijk gehad. Hij onderging 7 operaties en had veel pijn. Hij had klompvoeten, een darmafwijking en epilepsie. En toch wist Christian er in alle omstandigheden het beste van te maken. Hij genoot van wat hij wel had en kon.”

Drie jaar geleden werd Christian erg ziek. Günter: “Christian vond het vreselijk om behandelingen te ondergaan. Dan was er paniek. En in die tijd stelden we daarom een niet-behandelverklaring op. Daarin werd aangegeven welke behandelingen we Christian niet wilden later ondergaan. Eigenlijk zijn we blij dat we dat toen hebben kunnen doen. Want ik weet niet of we dat in oktober zo snel op een rijtje hadden gekregen toen Christian weer ziek werd.” Christian werd dus opnieuw ziek. Hij werd opgenomen in het ziekenhuis. Dettie: “Al snel werd duidelijk dat er voor Christian met inachtneming van de niet-behandelverklaring geen vooruitzicht op verbetering was. Christian had een obstructie in de darmen. Daar was hij ook mee geboren. Maar deze keer zou Christian een operatie niet aan kunnen. De consequenties daarvan zouden niet te overzien zijn. En we wilden hem niet in een verpleegkundige situatie met pijn en ongemak laten belanden. Hij werd zo gelukkig van de boerderij en de dieren. Kwaliteit van leven stond voorop.”

“We zouden een palliatieve fase in gaan. De begeleiding gaf meteen aan dat als het aan hun lag Christian niet naar een hospice zou hoeven gaan. Hij moest zijn laatste levensfase in kunnen gaan op de plek waar hij zich veilig voelde.

Dat voelde voor ons natuurlijk ook heel goed.” Günter: “Ook in het ziekenhuis stonden de begeleiders van de Blauwe Wachter, het huis waar Christian woonde, voor Christian klaar. Wanneer iemand naar het ziekenhuis gaat draagt de zorgorganisatie de zorg in feite over aan het ziekenhuis. Maar een ziekenhuis is niet ingericht op mensen met een fysieke of geestelijke beperking. Daar zit dus een flink hiaat in de zorg. Want als de begeleiders ons niet hadden geholpen was alle zorg weer op onze schouders terecht gekomen.”

Christian ging dus weer terug naar De Corisberg. Dettie: “Mensen die nog afscheid wilden nemen kwamen langs. We merkten al snel dat het niet lang meer ging duren. Christian was al afscheid aan het nemen. Dat zag je aan zijn gedrag, zijn manier van kijken en ademen. Dan ken je als ouders je kind natuurlijk als beste. Maar we beseften ook dat Christian rust nodig had om afscheid te kunnen nemen van het leven. Geen pijn en geen prikkels.” Günter gaat verder: “Hoewel er mensen waren die dachten dat het nog wel even zou gaan duren zei ik al meteen dat Christian hen zou gaan verrassen. Toen er rust voor Christian was, overleed hij binnen 3 uur.”

De dood

“Christian werd gebalsemd en daarna opgebaard op De Corisberg. Ook toen voelden we de liefde van de gemeenschap van De Corisberg, vertelt Dettie. “De medewerkers hebben in samenwerking met waakgroep Portam bij Christian gewaakt en hem tot de uitvaart herdacht. De ruimte was heel mooi aangekleed. Er werden verhalen en anekdotes verteld en muziek gemaakt, er werd gelachen en gehuild.

JE BENT ZO
MOOI
ANDERS
DAN IK,
NATUURLIJK
NIET MEER OF
MINDER
MAAR
ZO MOOI
ANDERS,
IK ZOU JE
NOOIT
ANDERS DAN
ANDERS WILLEN.

HANS ANDREUS (1926-1977)

Een prachtig gedicht dat moeder Dettie uit koos willen we u niet onthouden.

INSPIRATIE

Toen Christian op de dag van de uitvaart naar de uitvaartauto werd gebracht stond iedereen van de Corisberg in een haag klaar. Christian verliet De Corisberg in een sfeer van warmte, liefde en verbondenheid. Ook de uitvaart was heel mooi. Dat heeft ons heel veel goed gedaan.”

Dettie en Günter zullen betrokken blijven bij De Corisberg. Dettie: “We drinken nog steeds regelmatig een kopje koffie in het huis waar Christian woonde en we doen vrijwilligerswerk. De mensen die we via De Corisberg ontmoet hebben raken we niet meer kwijt. We zijn er via Christian zo mee verbonden”.

Wenswinkel

Bij Hoeve Corisberg is een mooie boerderijwinkel. Een winkel waar zowel bewoners als de buurt blij van worden. De winkel bestaat in maart van dit jaar 15 jaar! Een mooi moment om de winkel in het zonnetje te zetten! Magazine Vier spreekt met Hannie Bindels en Petra Frissen, de vakinhoudelijk werkleiders van de winkel.

Hannie werkt al vanaf het begin in de winkel. Ze werkte net een jaar op Hoeve Corisberg in de zorg toen ze bij het opzetten van de winkel betrokken werd. Hannie: "Eerst was dat gewoon verkoop 'onder de poort' van de groenten die van het land kwamen. Er waren geen vaste openingstijden en er was geen structuur. Het ene moment konden we groenten verkopen, het andere moment was er niks om te verkopen. Dus gingen we producten inkopen. En zo ontstond rustig aan een 'echte' winkel. De winkel kreeg een impuls toen we konden aansluiten bij een euregionaal project, waarvoor ook projectgelden beschikbaar waren. Het belangrijkste was dat we onze cliënten daarmee ook een volwaardig werkgebied konden aanbieden."

Vanaf augustus 2008 kwam Petra de winkel versterken. Petra was betrokken bij het euregionale project waar de Corisberg ook bij aangesloten was. Ze kende de Corisberg omdat ze regelmatig op locatie was. Petra: "Hannie tipte me op de vacature die was ontstaan in de winkel. Ik wist dat het euregionale project ten einde liep en had er dus wel oren naar." Hannie: "De winkel ging steeds beter lopen. Ik kon het niet

meer alleen. En er was ook continuïteit nodig. Het assortiment werd steeds meer uitgebreid met biologisch en bij voorkeur biologisch dynamisch producten. We groeiden heel organisch, sloten aan bij waar de klanten om vroegen."

"De winkel is een geweldig werkgebied voor onze cliënten", vertelt Hannie. "Gemiddeld werken er 7 mensen in een vast team. De werkzaamheden variëren van het uitpakken van de levering, prijzen van de producten, in de winkel zetten van de producten, vacuüm verpakken van kaas, snijden van de groenten tot het klein maken van dozen en sjouwen met kisten. Gelukkig hebben we een paar sterke jongens in het team zitten", lacht Hannie. "Je ziet de mensen echt leren en groeien. Onze taak is om een veilige omgeving voor onze cliënten te creëren, waarin ze zoveel mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen."

"De klant is bij ons koning", vertelt Petra. "We zijn primair een werkgebied voor onze

cliënten, maar we vinden wel dat we een professioneel bedrijf te leiden hebben. We hebben dan ook veel vaste klanten die ons door dik en dun steunen. We bieden goede producten, zoveel mogelijk uit de regio, aan. Zo vers mogelijk. Dat waarderen klanten. Het is toch super als de groenten recht uit de tuin of vers van de bakker de winkel in worden gedragen en dat je ze dan meteen kunt kopen!"

"Onze vrijwilligers zijn ook echt onmisbaar. Zij staan voornamelijk aan de kassa, maar helpen ons ook met allerlei hand- en spandiensten, administratieve zaken en bij evenementen. Zij dragen de winkel echt mee! Zo kunnen wij ons richten op de begeleiding van de cliënten. Die vrijwilligers komen uit de buurt. Het zijn vaak mensen die bij ons al boodschappen kwamen doen en graag betrokken wilden zijn bij onze organisatie. De Corisberg neemt ook echt een plek in in de lokale gemeenschap. En in de winkel wordt die gemeenschap echt zichtbaar", zeggen Hannie en Petra trots!

Laat je dromen uitkomen!

WE SPREKEN MET JEAN PIERRE, MIKE, BEN EN HOLLY, CLIËNTEN VAN ELIVAGAR, OVER WIE ZE ZIJN, WAT ZE DOEN EN WAAR ZE TROTS OP ZIJN. JEAN PIERRE (19), MIKE (24) EN BEN (33) ZIJN VRIENDEN, DAT IS WEL DUIDELIJK. TIJDENS HET GESPREK VULLEN ZE ELKAAR AAN EN HEBBEN ZE LOL. WE GEVEN HOLLY (27) OOK GENOEG SPREEKRUIJTE, WANT DE HEREN VULLEN ZO HET HELE ARTIKEL MET Z'N DRIEËN.

Eigenlijk gaat dit artikel over 2 verhalen. Het ene verhaal is dat van Jean Pierre, Mike en Ben die sinds kort samen in 1 huis wonen. Ze woon- den eerst op Elivagar in een begeleide woongroep. Nu wonen ze ambul- ant, zoals dat heet. Samen in een huis, met ondersteuning wat meer op afstand. Ze zijn er heel blij mee. En ook trots. Het klikt tussen de drie heren. En samen besloten ze dat hun doel was dat ze met z'n drieën in 1 huis zouden gaan wonen. En dat doel is bereikt! Sneller dan ze zelf gedacht hadden.

Mike: "We wonen nu 2 weken in het huis en het bevalt heel goed! We hebben nog meer vrijheid. Het huis maken we zelf schoon, we houden de boel netjes. We gaan ook op tijd naar bed, want de volgende dag moeten we er weer uit om te gaan werken."

Mike werkt, net als Jean Pierre, bij de Leudalschuur. Dat is een werkgebied van Elivagar. Ze telen er biologisch kruiden, groenten en fruit. Daarnaast wordt er hout vanuit de bosbouw gekloofd en verkocht of verwerkt tot vogelhuisjes of naamborden. Ben werkt bij een bedrijf dat keukens renoveert.

Hij is daar een soort manusje van alles. Jean Pierre: "We hebben de laatste jaren veel geleerd. En daardoor kunnen we nu ook op onszelf wonen. We hebben geleerd te poetsen, koken en boodschappen doen." Ben vult aan: "We hebben ook geleerd om vragen te stellen, om voor jezelf op te komen, om iemand in vertrouwen te nemen en hoe om te gaan met moeilijke situaties. We hebben ook taken verdeeld. Mike is bijvoorbeeld heel goed met getallen. Hij kan dus heel goed de administratie doen."

Het andere verhaal is dat van Holly. Holly is creatief. Ze knutselt graag, maakt bijvoorbeeld 3d kaarten. En verder houdt ze van mode. Holly woont samen met Aurora in een huis. Ze woonde eerst in een groter huis, maar het was lastig om dat allemaal bij te houden. Daarom is ze onlangs verhuisd naar een wat kleinere woning. Aurora en Holly kunnen het prima met elkaar vinden. Holly werkt in een kledingwinkel in Heythuysen. "Ik vind de nieuwe vrachten uitpakken het leukste. Aan de nieuwe kleding moeten dan labels gemaakt worden. Eerste durfde ik de klanten in de winkel niet zo goed te begroeten. Maar nu durf ik dat wel.

Door alles wat ik geleerd heb op Elivagar ben ik wel veranderd de laatste jaren. Ik heb meer zelfvertrouwen gekregen."

Allemaal geven ze aan dat het niet altijd gemakkelijk is geweest. Hun leven kent pieken en dalen. Maar ze hebben nu het gevoel dat ze hun weg aan het vinden zijn. Ze hebben op dit moment dan ook niet echt nieuwe ambities. Gewoon lekker leven. Ze zijn wel allemaal trots op wat ze al bereik hebben. En ze hebben ook een boodschap voor de lezers: "Als je je best blijft doen dan kun je meer dan je denkt. Laat je droom uitkomen!"

VOOR DIT INTERVIEW GAAN WE NAAR DE OUDSTE BEWONER VAN ONZE LOCATIE IN EINDHOVEN: HARRIE. HARRIE IS 67 JAAR EN WOONT AL SINDE HET ONTSTAAN VAN DE LOCATIE IN EINDHOVEN (NOVEMBER 2011) IN EEN VAN DE HUIZEN. LOCATIEMANAGER CARIN VAN BOMMEL IS OOK AANWEZIG BIJ HET GESPREK. HOEWEL DAT NIET ECHT NODIG IS, WANT HARRIE KAN ZIJN WOORDJE PRIMA ZELF DOEN.

Harrie werd in Sittard geboren. En heeft een bewogen leven achter de rug. Maar in het Nieuw Gennephuis heeft hij het erg naar de zin. Zoals hij zelf zegt met een flinke lach: "Het bevalt goed, heb geen klagen". Ook zijn vriendin Marleen woont op de locatie in Eindhoven. Ze kennen elkaar al lang, al voordat ze naar Eindhoven kwamen. Ze hebben aparte kamers, want Harrie heeft ook zijn eigen plek en rust nodig. Die rust zoekt hij ook in zijn grootste hobby: schilderen!

Harrie: "Ik hoef niet meer te werken, want ik ben al 67. Maar ik kan niet stil zitten. Dus ik schilder heel veel, maai graag het gras en pak brood in voor de Gennep Hoeve. Ook schil ik aardappels voor het avondeten. Het lekkerste vind ik stampot!"

Harrie wordt 'de kunstenaar' genoemd op de locatie Eindhoven. Want schilderen is zijn lust en leven. Carin: "Harrie heeft zijn schilderplek in de ruimte naast mijn kantoor. Ik vind het prachtig om hem daar bezig te zien. 's Ochtends haalt Harrie altijd koffie voor mij. Dat vindt hij gezellig. En verder bezoeken we samen regelmatig de dagopening met ochtendspreuk op de Gennep Hoeve."

Harrie: "Ik schilder al vanaf kind af aan. Van Gogh is mijn favoriete schilder. Ben pas ook naar een film over Van Gogh geweest. Ik schilder vaak portretten. Maar mijn volgende schilderij wordt er een met klapprozen." Carin: "Harrie heeft bijvoorbeeld portretten geschilderd van alle medewerkers en bewoners". Harrie verkoopt

ook schilderijen. Voor een kleine prijs om zo de kosten van de verf en de doeken te dekken. Carin: "Harrie vraagt er liever geen geld voor. Hij maakt graag mensen blij."

Carin: "Verder is de slaapkamer van Harrie een belangrijke plek. Daar vind hij zijn rust. Als hij niet zo lekker in zijn vel zit dan gaat de kamer op de schop. Dan wordt alles veranderd en verschoven. Maar meestal is zijn kamer een rustpunt". Harrie: "Op de kamer hangen foto's van mijn moeder en er staat een televisie en luie stoel. Verder heb ik visen, een dikke vis en een dunne vis."

Als ik vraag of Harrie nog iets wil zeggen tegen de lezers van magazine Vier zegt hij: "Het gaat goed met mij. Ik ben blij dat ik hier terecht gekomen ben. Het is hier mooi en er zijn leuke mensen. Ik ben trots op m'n eigen!"

***“Trots op
m’n eigen”***

Nieuwe fijne warme kleuren

Lunchroom Markant is al sinds juli 2000 gevestigd in het dorp Sint Anthonis. Al lang voordat er op vele plekken Brownies en Downies verschenen, werkte Bronlaak al met een eigen lunchroom, waar cliënten een kans krijgen zich te ontwikkelen.

Bij Markant werken 7 cliënten, bij Markant noemen we ze gewoon medewerkers, onder begeleiding van 4 parttime begeleiders. De werkzaamheden variëren van het opnemen van bestellingen, tot aan het afwassen van borden na de maaltijd, en alles ertussenin. Maria Driessen, vakinhoudelijk werkleider bij Markant, vertelt: "Wanneer iemand bij Markant komt werken, wordt gestart in de afwaskeuken. Hier leren medewerkers hygiënisch werken volgens de HACCP regels, de hygiëne wetgeving. Wanneer je de basis onder de knie hebt, kun je aan de slag in de keuken of bediening."

Berdinie Creij-Cornelissen, begeleider: "Wanneer je in de bediening van Lunchroom Markant werkt, moet je om kunnen gaan met klanten. Klantvriendelijkheid en dienstbaarheid vinden we erg belangrijk. Medewerkers leren om bestellingen op te nemen, drankjes en maaltijden te serveren en ze zorgen ervoor dat de lunchroom er netjes en gezellig uit ziet."

Maria: "We zoeken altijd nieuwe cliënten, want er is genoeg te doen in de lunchroom. Cliënten hoeven niet op Bronlaak te wonen, ze kunnen bij ons ook terecht via de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). We bieden zelfs de mogelijkheid om een

Leerwerktraject Medewerker Bediening Horeca te volgen. Je leert dan alle facetten van het horeca vak. Door de manier van werken is het voor medewerkers van allerlei niveaus mogelijk om in de lunchroom nuttig te zijn. Wel is een zekere flexibiliteit nodig, omdat het werk in de horeca onvoorspelbaar kan zijn."

Onlangs deed de Vriendenstichting van Bronlaak een donatie aan Markant, zodat de inrichting kon worden gemoderniseerd. Maria: "We zijn er erg content mee. We krijgen veel positieve reacties op de fijne warme kleuren van de lunchroom. We hopen zo een nieuwe impuls te geven aan Markant. We hebben veel vaste klanten uit de omgeving en in de zomer ook veel vakantiegasten die in de omgeving verblijven. Maar we willen nog bekend worden in de omgeving."

Berdinie: "We serveren gerechten die

zoveel mogelijk biologisch of biologisch dynamisch zijn. Meestal afkomstig van tuinderij De Kiem op Bronlaak. We vinden het belangrijk dat wat we serveren van goede kwaliteit is. Verder moet het er ook aantrekkelijk uit zien. Elke maand hebben we een maandaanbieding, die we samen met de medewerkers samenstellen. Voor de maand februari is dat bijvoorbeeld een heerlijke groenteflap van bladerdeeg, gevuld met wortel, paprika, champignons en kaas, gearneerd met sesamzaadjes!"

Maria doet een oproep: "Dus als je in de buurt bent, breng dan eens een bezoek aan Lunchroom Markant en geniet van een lekkere lunch, gemaakt en geserveerd met aandacht en enthousiasme. En heb je tijd over en wil je graag een zinvolle bijdrage leveren aan de maatschappij? Wij zoeken ook nog enthousiaste vrijwilligers om mee te helpen in Lunchroom Markant!"

Lunchroom Markant is gevestigd aan de Lepelstraat 2 in Sint Anthonis en is van maandag t/m vrijdag geopend van 10.00 – 16.00 uur.

TER INFO

Bronlaak

Een eigen plek

Verdandi bestaat uit 2 locaties: De Groote Modderkolk in Loenen en Helios in Zutphen. Op die laatste locatie wonen naast mensen die intensieve begeleiding en verzorging nodig hebben ook mensen die onder begeleiding zelfstandig wonen. Een van die bewoners is Ezrah.

Ezrah is 23 jaar en woont sinds kort op Helios. Moeder Heleen de Groot legt uit: "Ezrah wilde graag een keer meer zelfstandig gaan wonen. Toen kwam er een geschikt appartement vrij op Helios en werd ons de vraag gesteld of we van die kamer gebruik wilden maken. Ezrah vond dat nog wat te vroeg. Maar we wilden eigenlijk ook niet het risico lopen dat dat mooie appartement aan onze neus voorbij zou gaan. Verdandi dacht gelukkig met ons mee en maakte van de kamer een tijdelijke logeerkamer. Dan kon Ezrah, en ook andere mensen, af en toe eens komen logeren. Zo kon Ezrah wennen en werd de kamer niet direct aan een ander vergeven."

Ezrah: "Toen ze vroegen wanneer ik dan echt zou willen gaan wonen op Helios heb ik 2 december genoemd. We hebben toen steeds meer van mijn spulletjes in de ka-

mer gezet. Daar heeft de hele familie mee geholpen. En op 2 december was het dan zover. En het bevalt heel goed. Ik heb het gevoel dat ik al wel goed gewend ben. Ik voel me nu meer volwassen. Ik kan zelf doen wat ik wil. Er zijn wel regels. Zo moet je van tevoren aangeven of je mee wilt eten met de groep. En als je weg gaat moet je dat melden. En natuurlijk moet ik gewoon op tijd op staan voor mijn werk. Maar verder kan eigenlijk alles in overleg."

Ezrah werkt al sinds een aantal jaren op de Groote Modderkolk in Loenen. Ze wordt dan opgehaald voor het werk en weer thuis gebracht. "Ik werk het allerliefste met de dieren. Met de pony, schapen, geiten en koppen. Maar ik werk ook in de bloementuin, vertelt Ezrah."

Ezrah heeft een leuke vriendengroep die ze kent via Place2Be in Zutphen. Een initiatief voor jongeren met een lichte verstandelijke beperking die moeilijk met andere mensen in contact komen. Heleen: "Eigenlijk hadden we voor Ezrah graag een plek in de stad gehad, want daar heeft ze haar vrienden. Helios ligt toch buiten het centrum.

Maar we zochten ook naar een antroposofische organisatie waar iemand mag wonen wie die is en waar aansluiting gezocht wordt bij wat iemand wil. Dus daarom zijn we toch voor Helios gegaan."

Naast uitgaan met haar vriendengroep heeft Ezrah nog meer hobbies. Ezrah: "Ik tennis, rijd paard, kijk graag televisie, vind computeren leuk, knuffel met de cavia's en lees graag. Soms heb ik het dus best druk en ben ik 's avonds moe." Heleen: "Ezrah is heel sociaal, wil het iedereen naar de zin maken en wil geen fouten maken. Dat kost haar veel energie." Ezrah: "Ik wil dus 's avonds niet nog te veel dingen moeten. Dan is het heel fijn dat het rustig is op mijn kamer en dat ik kan doen wat ik zelf wil."

Hoewel Ezrah zelf aangeeft niet zoveel met antroposofie te hebben ("dat ben ik ontgroeid, dat is meer iets voor jonge kinderen", zegt ze letterlijk), lijkt de manier van omgang vanuit een antroposofische mensbeeld toch helemaal bij haar te passen. Bovendien vertelt moeder Heleen dat Ezrah de jaarfeesten juist heerlijk vindt! Ezrah heeft haar nieuwe thuis gevonden!

MENSEN MET JE HART

ontmoeten

Op onze grote locaties, Overkempe in Olst en Bronlaak in Oploo, wonen naast cliënten ook een aantal 'opwonenden' zoals dat bij DeSeizoenen genoemd wordt. Opwonenden zijn mensen die een verbinding hebben met de locatie en er ook wonen. Vaak zijn het medewerkers, maar het kan ook een ander soort verbinding zijn.

Een van de 'opwonenden' op Overkempe in Olst is Ruth van den Assem. Ruth is 42 jaar en woont al sinds 2003 op Overkempe. Sinds 2008 werkt ze er ook. Ruth is overal inzetbaar omdat ze de bewoners en de gemeenschap van binnen en buiten kent. Op dit moment werkt ze vast in de Bakkerij van Overkempe in Olst. Ruth: "Ik weet bij wijze van spreken waar iedereen woont, wat iemands lievelingseten en hobby is. Je deelt het leven met de bewoners. Dat geeft een andere beleving dan wanneer je er komt werken en weer naar huis gaat."

Ruth heeft van huis uit geen antroposofische achtergrond. Ze studeerde aan de universiteit, maar ze vond daar niet echt haar draai. Ze wilde iets met mensen doen. Via een oom en tante kwam ze in Ierland terecht en maakte ze kennis met de Camphill gemeenschappen daar. Camphill is een wereldwijde beweging van gemeenschappen op antroposofische basis waar kinderen en volwassenen met en zonder een beperking samen wonen, werken en leven. "Ik vond het daar geweldig! Ik dacht echt dat ik in een paradijs terecht was gekomen toen ik daar een dag had rond gelopen", vertelt Ruth. "Dus ik bleef daar een tijdje. Later heb ik ook nog als huisouder in Schotland gewoond. Uiteindelijk ging ik weer naar Nederland. En toen kwam ik bij Overkempe uit. Ook zo'n prachtige gemeenschap!"

"Mensen vragen wel eens of het niet lastig is om werk en privé op deze manier te scheiden. Maar zo zie ik dat niet. Bij de Camphill gemeenschap had ik een kamer en voor de rest deelde je alles. Een eigen huis met eigen tuin, zoals ik nu heb op Overkempe, is dus heel luxe. Ik woon en werk hier omdat de sociaaltherapie helemaal in mijn lichaam zit. Je ontmoet de mensen met je hart. De kinderen, nu 15 en 18, hebben rond hun 14e wel een periode gehad waarin ze ergens anders wilden wonen. Maar ze vinden het ook heel prettig om op Overkempe te wonen. Er is een mooi buiten leven op Overkempe."

Op Overkempe zijn Ruth en haar kinderen niet de enige opwonenden. Overkempe verhuurt zelf een aantal huizen en 3 huizenblokken op het terrein zijn van de woningbouwcorporatie. Ruth: "Je hoeft niet persé iets met Overkempe te hebben

om er te kunnen wonen", verduidelijkt Ruth. "Maar er wordt wel de voorkeur gegeven aan mensen die een verbinding met Overkempe hebben of willen aangaan. Zo is er pas nog een ouder stel komen wonen die eerst op een zorgboerderij woonden en nu op Overkempe. Zij zetten hun kennis en ervaring in voor het verdiepen van en inhoud geven aan de antroposofie en werken als vrijwilligers mee op de boerderij."

"De bewoners vinden het heel prettig dat er ook medewerkers wonen op Overkempe. Dat geeft hen een veilig gevoel. Als ik weg ga vragen ze me ook altijd "Waar ga je naar toe en hoe lang blijf je weg?". Twee dagen in de week zorg ik voor een kind met het syndroom van Down. Hij wordt hier dan zo mooi opgenomen in de gemeenschap. Eigenlijk zijn we gewoon een dorp. Net als Olst en Boskamp. Het zou mooi zijn als we het dorp Overkempe nog meer kunnen verbinden met de omgeving. We zijn hele fijne burens", lacht Ruth.

Wierkant

ACHTER ONZE FILOSOFIE

INTERVIEW ELLEN LUIJKS, BOSWACHTER COMMUNICATIE EN BELEVEN BIJ NATUURMONUMENTEN

In 2014 startte Natuurmonumenten met het opknappen van het Landgoed Jachtslot Mookerheide. Samen met Driestroom en DeSeizoenen zijn de historische kassen op het landgoed volledig gerestaureerd. In en rondom de kassen worden bloemen, kruiden, groenten en fruit gekweekt door mensen met een ondersteuningsvraag en/of afstand tot de arbeidsmarkt en vrijwilligers. Zij worden begeleid door begeleiders van Driestroom en DeSeizoenen.

Ellen Luijks is al ruim een jaar betrokken bij het project. Haar taak is vooral om de omgeving te informeren over en te betrekken bij het project. Want met de restauratie van de kassen is het project nog niet ten einde. Onlangs is in het Jachtslot Landwinkel Spierings geopend (zij verkopen ook producten die gekweekt worden in en rondom de kassen) en in samenwerking met Natuurbegraven Nederland komt er een natuurbegraafplaats op het terrein.

Ellen: "Ik heb contact met de betrokken partijen, met omwonenden, vrijwilligers, ondernemers. Het terrein rondom het Jachtslot is de achtertuin van deze mensen. We willen hen dus graag goed meenemen in onze plannen. Dat doen we niet alleen met informatie op papier, maar ook door ze te laten beleven wat onze plannen zijn door ze bijvoorbeeld mee te nemen op excursie."

Vanuit DeSeizoenen zijn Henric van Dijk en Wouter van de Berg betrokken bij Werkpost Jachtslot Mookerheide. "De samenwerking met DeSeizoenen verloopt heel goed", vertelt Ellen. "Henric en Wouter staan altijd open voor nieuwe ideeën. En als we iets met hen afspreken dan kunnen we er ook vanuit gaan dat het geregeld wordt. Zij hebben veel kennis van het kweken van groenten, fruit en bloemen en het begeleiden van mensen met een ondersteuningsvraag. Natuurmonumenten maakt graag gebruik van hun expertise. Want met samenwerken kom je het verst!"

DeSeizoenen